

N:o 17.

Af herr **Björklund**, om upprättande af plan och kostnadsförslag för en järnväg från Sveg till lämplig punkt å bandelen Boden—Gellivare.

Vid 1900 års riksdag hade uti särskilda motioner föreslagits dels af herr S. J. Sandqvist med instämmande af herrar friherre K. U. Sparre, J. P. Dahlberg och undertecknad i Första Kammaren, dels af herr L. Dahlstedt m. fl. i Andra Kammaren, att Riksdagen ville besluta att i skrifvelse anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa undersökning och upprätta plan och kostnadsförslag för en järnväg från Sveg i Härjedalen genom det inre, västliga Norrland till någon lämplig punkt å banan Boden—Gellivare, i syfte att utgöra en skyddad militärväg för rikets nordligaste delar och en mäktig häfstång för Norrlands utveckling, äfvensom att för ändamålet anvisa ett belopp af 70,000 kronor.

I sitt med anledning af dessa motioner till Riksdagen afgifna utlåtande yttrar statsutskottet:

»Beträffande den ifrågasatta fortsättningen af järnvägen från Sveg genom det inre, västliga Norrland till banan Boden—Gellivare, skulle en sådan bana, enligt hvad motionärerna framhållit, förnämligast ur strategisk synpunkt vara af vikt, men jämväl hafva stor betydelse för tillgodogörande af Norrlands naturtillgångar. Utan att vilja ingå på bedömande af banans betydelse i dessa hänseenden, finner utskottet dock uppenbart, att ett så omfattande företag, för hvilket kostnaderna skulle uppgå till flera tiotal millioner kronor, icke kan komma till utförande under den närmaste framtiden, då staten har att fullborda betydande järnvägsbyggnader samt jämväl stora arbeten för försvaret. Under sådana förhållanden synes det icke vara anledning att nu föranstalta om undersökning och

uppgöra plan för en sådan bana eller del däraf»; hvarför utskottet hemställer, att ifrågavarande motioner ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda; och detta blef äfven Riksdagens beslut.

Då, på sätt af ofvanstående framgår, utskottets afstyrkande grundats hufvudsakligast därpå, att staten under tiden närmast efter år 1900 hade betydande järnvägsbyggnader att fullborda, har jag nu, då dessa järnvägsbyggnader redan äro afslutade eller i den närmaste framtiden komma att blifva detta, ansett tiden vara inne att åter upptaga frågan om en inlandsbana genom Norrland; så mycket hellre som vid tiden för de nu pågående järnvägsbyggnadernas afslutande den arbetsstyrka, som användts vid dessa, skulle, om statsbanebyggnandet upphörde, blifva utan sysselsättning.

Den landsdel, som i första rummet komme att draga nytta af en sådan från Sveg utgående bana, är Jämtlands län, och Konungens befallningshafvande i detta län har äfven i slutet af nästlidet år hos Kungl. Maj:t gjort framställning om, att Kungl. Maj:t täcktes till Riksdagen göra hemställen om anläggning på statsverkets bekostnad af en järnväg från Sveg till den jämtländska tvärbanan och vidare norrut mot Ströms vattudal, för att sedermera kunna fortsättas till lämplig punkt på Gellivarebanan. I sin till Kungl. Maj:t härom afgifna skrivelse har Konungens befallningshafvande i fråga om banans sträckning genom Härjedalen och Jämtland förordat, att järnvägen skulle dragas öster om Storsjön till Brunflo station på tvärbanan samt från Östersund genom Lit och Hammerdal till Ström.

Som alltid, då det gäller anläggning af en järnväg, helst i ett län med stort yttnehåll och jämförelsevis vanlottadt på tidsenliga kommunikationer, har frågan om järnvägens sträckning genom länet lifligt dryftats bland dess invånare, och har det därvid framgått, att en icke ringa del af befolkningen ansett, att järnvägen vid dess utgång från Sveg ej borde dragas östligare än genom Klöfsjö fram till Storsjöns södra ända, därifrån väster om Storsjön till Mattmars station å tvärbanan, hvarefter järnvägen skulle fortsättas norrut från någon station å tvärbanan väster om Indalsälven, således ej östligare än från Krokoms station, till Ströms vattudal, och att till förmån för denna sträckning kunde anföras skäl, ännu mera vägande än de, Konungens befallningshafvande i sin ofvannämnda skrivelse anført för banans dragande öster om Storsjön.

Då det synes mig vara af stor vikt, att, innan ett så omfattande och betydelsefullt företag som en inlandsbana genom Norrland kommer till utförande, en allsidig och noggrann utredning företages, för att få utrönt, genom hvilka orter banan skall dragas, för att bäst motsvara sitt ända-

mål såväl i strategiskt afseende som ur synpunkten af landets framtida utveckling, får jag, under åberopande tillika af de skäl, som anförts i ofvannämnda af herrar Sandqvist och Dahlstedt m. fl. vid 1900 års riksdag väckta motioner, härmed vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta:

att i skrifvelse anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa allsidig undersökning och upprätta plan och kostnadsförslag för en järnväg från Sveg i Härjedalen genom det inre, västliga Norrland till någon lämplig punkt å bandelen Boden—Gellivare, i syfte att utgöra en skyddad militärväg för rikets nordligaste delar och en mäktig häfstång för Norrlands utveckling; äfvensom

att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag af 75,000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1903.

Olof Björklund.

HäruTi instämna:

Joh. P. Dahlberg.

Sv. Joh. Sandqvist.
